

Handlingar till partirådet 28 mars 2021

Förslag till föredragningslista

1. Partirådets öppnande
2. Fastställande av röstlängd
3. Val av ordförande, vice ordförande och förhandlingssekreterare för partirådet
4. Val av beredningsutskott
5. Val av två protokollsjusterare
6. Val av två rösträknare
7. Fråga om partirådet blivit behörigen utlyst
8. Fastställande av föredragningslista och tidsplan
9. Fastställande av förhandlingsordning
10. Debatt om ställningstagande i regeringsfrågan
11. Beslut om ställningstagande i regeringsfrågan
12. Eventuella ärenden som hänskjutits till partirådet av föregående landsmöte
13. Partirådets avslutande

Förslag till tidsplan

- 10.00** Partirådets öppnande. Konstituerande punkter (punkt 1–9).
Debatt om ställningstagande i regeringsfrågan (punkt 10). Lunchpaus ca 12.00–13.00.
- 16.00** Beslut om ställningstagande i regeringsfrågan (punkt 11)
- 16.50** Eventuella ärenden som hänskjutits till partirådet av föregående landsmöte (punkt 12)
- 17.00** Partirådets avslutande (punkt 13)

Av förslaget till förhandlingsordning framgår att fast debattid tillämpas. Debatten avslutas senast klockan 16.00 även om alla som anmält sig på talarlistan inte fått utrymme att yttra sig. Om talarlistan är tom före klockan 16.00 går partirådet direkt till beslut.

Förslag till förhandlingsordning

Debatt och yrkanden

YTTRANDE- OCH YRKANDERÄTT

Yttrande- och yrkanderätt tillkommer partirådets medlemmar, det vill säga partistyrelsen och tjänstgörande ombud för förbund och samverkande organisationer, samt därutöver riksdagsledamöter och mötespresidiet.

DEBATTID, TIDSBEGRÄNSNING OCH TALARORDNING

Vid partirådet tillämpas fast debattid, det vill säga att det av tidsplanen framgår hur lång tid som är reserverad för debatt. När denna tid är förbrukad är debatten avslutad, även om alla som anmält sig på talarlistan inte hunnit yttra sig. Debatt i huvudärendet pågår till senast klockan 16.00, varefter partirådet går till beslut. Om talarlistan är tom och debatten avslutas dessförinnan kan dock partirådet gå till beslut även före klockan 16.00.

Den som vill begära ordet gör det genom att anmäla sig i chatten. Talare får inte överskrida två minuter i första anförandet, en minut i andra anförandet och en minut i replik och kontrareplik. Talesperson för partistyrelsen samt talesperson för reservanter i partistyrelsen kan av presidiet medges längre tid för inledningsanförande. Partirådet har möjlighet att besluta om skärpt tidsbegränsning utöver ovanstående. Om presidiet under pågående debatt gör bedömningen att alla anmälda talare inte kommer att hinna yttra sig inom den beslutade debatttiden bör presidiet överväga skärpt tidsbegränsning.

Debatten inleds av partistyrelsens talesperson, som för inledningsanförande av presidiet kan beviljas utsträckt tid. Därpå ges ordet till företrädare för PS-reservanter och sedan till övriga med yttrande- och yrkanderätt i den ordning de anmält sig, dock med det förbehållet att personer som anmäler sig för sitt första anförande ska ges företräde framför personer som tidigare hållit ett anförande. Presidiet äger rätt att göra justeringar i denna ordning där så är påkallat. Partistyrelsens talesperson ska kunna beviljas möjlighet till sammanfattande anförande vid avslutningen av debatten om presidiet bedömer detta befogat.

ANFÖRANDE, REPLIK OCH KONTRAREPLIK

- Tre typer av inlägg förekommer: anförande, replik och kontrareplik.
- Anförande begärs skriftligt. Anmälan till talarlistan kan göras från och med att behandlingen av ett ärende har inletts.
- Replik och kontrareplik ska begäras före nästa anförande och kan begäras muntligt. Replik ska beviljas restriktivt och kan endast medges om den som begär replik har blivit apostroferad i anförandet. Sittande ordförande avgör i varje enskilt fall om replik ska beviljas. Om så är fallet ska ordföranden även medge den som hållit anförandet kontrareplik. Replik på kontrareplik medges ej.

YRKANDEN

Yrkanden kan inlämnas från partirådets öppnande till senast 60 minuter efter att debatten i huvudärendet har påbörjats. Yrkanden ska inlämnas skriftligt till partirad2021@liberalerna.se.

I Liberalernas stadgar avdelning I § 7 anges: ”Partirådet fattar beslut i de frågor som hänskjuts dit av landsmötet eller partistyrelsen.” Av detta framgår att yrkanden i annat än mötesformalia måste vara direkt hänförliga till frågan om ställningstagande i regeringsfrågan. Tjänstgörande ordförande avgör om ett yrkande kan tas upp till behandling eller ska avvisas. I tveksamma fall kan partirådet med majoritetsbeslut överlämna yrkandet till beredningsutskottet, som därefter ska återkomma med förslag i frågan om yrkandet ska tas upp till behandling eller ej.

Ett yrkande ska innehålla ett eller flera tydligt formulerade förslag till beslut. I den mån ett yrkande innehåller en brödtext betraktas det som en vidhängande beslutsmotivering och inte en del av själva yrkandet. Vad gäller partistyrelsens förslag föreligger yrkanderätt på beslutspunkterna samt den punktlista i brödtexten till vilken det görs hänvisningar. I huvudsak föreligger inte yrkanderätt på brödtexten till inlämnade yrkanden. I särskilda undantagsfall, där det bedöms vara av vikt för beslutsprocessen, kan dock presidiet bevilja att yrkanden görs på brödtexten. Sådana yrkanden ska regelmässigt remitteras till beredningsutskottet.

Automatiskt bifallsyrkande föreligger endast till partistyrelsens förslag. Den som vill att partirådet bifaller andra yrkanden än partistyrelsens måste alltså yrka bifall till dessa tidigare inlämnade yrkanden.

BEREDNINGSKOTT

För beredning av nytt yrkande som framkommer under förhandlingarna, samt andra frågor där partirådet i varje enskilt fall beslutar om remittering, tillsätts vid förhandlingarnas inledning ett beredningsutskott. Beredningsutskottet har mandat att väcka eget yrkande under pågående debatt utan begränsning av den tidsram som annars gäller för yrkanden. Ett yrkande som hänskjuts till beredningsutskottet anses ha fallit.

Beredningsutskottet ska återkomma till partirådet med sitt förslag. Vid behandling av ett förslag från beredningsutskottet föreligger rätt att åter yrka bifall till ett yrkande som tidigare hänskjutits till beredningsutskottet. Sådant yrkande ska framställas skriftligt.

I särskilda undantagsfall kan partirådet med majoritetsbeslut medge att nytt yrkande får framställas under pågående behandling av förslag från beredningsutskottet. Även sådant yrkande ska remitteras till beredningsutskottet för behandling, såvida inte presidiet bedömer att det nya yrkandet endast i ringa utsträckning avviker från de yrkanden som redan föreligger.

ORDNINGSFRÅGA

Om ordningsfråga begärs ska debatten i sakfrågan avbrytas och ordningsfrågan omedelbart upptas till behandling och beslut. Ordningsfråga kan inte upptas till behandling under pågående omröstning.

Rösträtt och beslut

BESLUTSFATTANDE

Av partistadgarna framgår att rösträtt vid partiråd tillkommer partistyrelsens ledamöter samt tjänstgörande ombud för förbund och samverkande organisationer.

Omröstning sker öppet genom det elektroniska röstningsverktyget. Hur var och en röstat dokumenteras i det elektroniska röstningsprotokollet efter avslutad omröstning. Om minst tio personer så begär ska votering med rösträkning genomföras med namnupprop.

Som partirådets beslut gäller det förslag som erhållit flest röster. Vid lika röstetal genomförs lottning. Av partistadgarna framgår att partirådet är beslutsmässigt när minst två tredjedelar av de röstberättigade, det vill säga minst 62 ombud, är närvarande.

OMBUD OCH OMBUDSBYTE

Ombudersättare träder in i den ordning som fastställts. Ett ombud som inställer sig under pågående förhandlingar har rätt att träda i tjänst även om en ersättare har trätt in i ombudets ställe. Detta anmäls då som ombudsbyte enligt vad som föreskrivs i nästföljande stycke, och ombudet övertar platsen när en ny dagordningspunkt inleds. Ett ombud som under pågående förhandlingar överlåter rösträtten till ersättare kan däremot inte återinträda i förhandlingarna längre fram.

Ombudsbyte kan endast ske i samband med byte av ärendepunkt på dagordningen och ska anmälas till mötesbyrån senast en timme i förväg.

PROPOSITIONSORDNING

Propositionsordning bestäms normalt av sittande ordförande. Om närvarande röstberättigad yrkar på annan propositionsordning ska frågan underställas partirådet för beslut.

RESERVATION OCH SÄRSKILT YTTRANDE

Röstberättigade kan reservera sig mot partirådets beslut eller avge röstförklaring för sitt ställningstagande genom särskilt yttrande. Särskilt yttrande kan även lämnas in av riksdagsledamot som ej är röstberättigad. Reservation och särskilt yttrande kan endast lämnas in avseende sådana beslut där det har förelegat mer än ett yrkande.

Reservation och särskilt yttrande måste lämnas in skriftligen till presidiet innan partirådet avslutas. Den som reserverar sig mot beslut ska ange till förmån för vilket av de vid partirådet behandlade yrkandena som reservationen inlämnas. Presidiet ska, i mån av tid, läsa upp namnen på dem som har reserverat sig.

PARTISTYRELSENS FÖRSLAG TILL STÄLLNINGSTAGANDE I REGERINGSFRÅGAN:

Ny start för Sverige

Liberalernas uppdrag är att utifrån liberala idéer ta strid för varje människas frihet att forma sitt eget liv. Under århundraden har liberaler identifierat, bekämpat och rivit hinder för människans frihet.

Vi har gått i främsta ledet för demokrati, jämställdhet och ett fritt näringsliv. Vi har tagit strid både mot varje tendens till diktatursträvande och mot dem som vill reducera demokratin till att enbart innebära ett folkvalde utan rättigheter, friheter och ett starkt skydd för minoriteter och enskilda människor. Vi har kämpat för sociala reformer utan socialism. För företagande och för goda villkor för de välståndsbildande krafterna. Vi har varit med och byggt välfärdssamhället genom att vara rösten för det glömda Sverige som ingen annan talar för. Vi har arbetat för jämställdhet, lika lön för lika arbete och för fri abort. Vi har infört valfrihet i välfärden och gång på gång samverkat brett för att få ned skatterna. Vi har brutit kunskapsstappet i den svenska skolan och slagits för bildning och forskning. Vi har markerat hur varje människas frihet också följs av varje människas ansvar för sitt eget liv.

Vi har som parti i över hundra år utfört detta uppdrag under skiftande omständigheter. Under världskrig, ekonomiska kriser och vänstervågor lika väl som under rekordår och i globaliseringens tidevarv. I lägen då liberalismens parlamentariska förutsättningar varit lätta och i lägen då de varit svåra. Arbetet har skett i tider då vi kunnat skörda framgångar och i tider då all kraft fått ägnas åt att försvara tidigare landvinningar. Att vinna och värna liberala segrar har alltid inneburit och fortsätter att innebära att gå i hård konflikt mot samtidens illiberala tankegods, oavsett vilka partier till höger eller vänster som där och då härbärgerar det. Vi har tjänstgjort och tjänstgör alltid som jourhavande varningsklocka när demokratin hotas.

Sedan 2019 genomför Liberalerna denna uppgift inom ramen för januariavtalet mellan vårt parti och Socialdemokratiska arbetarepartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet de gröna. Liberalerna håller ingångna avtal. Så länge övriga tre parter fullföljer de 73 punkterna enligt överenskommelser avser Liberalerna att bidra med sikte på att avtalet slutförs. När en överenskommelse om budgetpropositionen för 2022 är det Liberalernas syn att samarbetet därefter i ordnad form avvecklas.

Att avtalet avvecklas är nödvändigt. Liberalerna kommer inte gå till val på ett nytt januariavtal utan på en liberal reformagenda och – vilket är partistyrelsens uppfattning – för att byta regering. Vi håller ingångna avtal för denna mandatperiod och påbörjar nu förberedelserna för ett maktskifte inför nästa.

Vi startar dessa förberedelser därför att det, trots liberala sakpolitiska segrar i januariavtalet, för oss är tydligt att den nuvarande regeringen inte klarar av att i tillräcklig grad möta de växande samhällsproblem vi står inför

med en stor integrationsskuld, klimatkris och för låga kunskapsresultat i skolan. Med en växande kriminalitet och med en pandemi som både ökat utanförskapet och visat på bristande kvalitet i äldreomsorgen och sjukvården.

Det är oförmågan att lösa dessa samhällsproblem som ger en grogrund där både höger- och vänsterpopulistiska partier – dessa ideologiska motpoler till Sveriges liberala parti – kan växa. Dessa samhällsproblem måste istället ges liberala lösningar. Nästa gång vi ber om väljarnas förtroende gör vi det för att lösa integrationen, höja kunskapsresultaten i skolan och skapa framgångar i klimatomställningen. Vi gör det också för att sätta stopp för den stigande kriminaliteten och förbättra såväl välfärden som förutsättningarna för jobb och företag. Sverige behöver förändring.

Liberalerna bedriver nu ett omfattande politikutvecklingsarbete för att Sverige ska bli möjligheternas land för alla. Vi gör det för att kunna förbli en mittenkraft som försvarar de värden som utsträcker friheten till fler. För ett Sverige utan parallellsamhällen, där rättsstaten överallt står stark och där inga kvarter är frizoner för kriminella. För en skola där ingen lämnas efter, men där ingen heller hålls tillbaka. För en klimatpolitik där det är viktigare att stoppa klimatförändringarna än att stoppa kärnkraften. För ökad jämställdhet och för återuppbyggande av LSS. För en liberal och borgerlig ekonomisk politik för fler jobb och växande företag, och för en välfärd där samhällets mest utsatta alltid ska känna tryggheten i att få samhällets stöd.

Partistyrelsens uppfattning är att förutsättningarna att parlamentariskt genomdriva liberal politik är bäst om Sverige efter nästa val får en ny och borgerlig regering. Där är låsningarna färre och förutsättningarna bättre att forma en politik för en ny start för Sverige.

Inom borgerligheten finns en samsyn om att Sverige behöver en integrationspolitik som betonar att förutsättningen för att kräva sin rätt är att göra sin plikt, en kunskapskola där bråk är något elever lär sig på mattelektionerna istället för på rasten, och en klimatpolitik som mäts inte efter hur mycket den kostar skattebetalarna utan efter hur mycket den på riktigt pressar ner utsläppen. Där finns också de bästa förutsättningarna att stärka hela rättsväsendet, växla en destruktiv energipolitik mot mer elektrifiering, stärka arbetslinjen och prioritera kvaliteten i välfärdens kärna. Under denna mandatperiod genomför Liberalerna viktiga liberala reformer – som en moderniserad arbetsrätt, språkrav för medborgarskap och en tioårig grundskola – inom januariavtalet. Samtidigt återstår djupa samhällsproblem som kräver långsiktiga och liberala lösningar. Dessa hanteras bäst genom att Sverige nästa mandatperiod får en ny statsminister och en ny regering.

Förutsättningarna för att både vinna nya och försvara tidigare liberala segrar är störst i regeringsställning. Liberalerna är i sin natur inte ett stödparti utan ett parti som söker stöd för sin politik. Det är därför naturligt att Liberalerna i nästa val i första hand eftersträvar regeringsmakt. I regering kan vi säkra ett så starkt liberalt genomslag som möjligt på alla politikområden och i alla politikens processer: i direktiv, lagar och förordningar, i finansmakten och i utnämningmakten. Den insikten gör att partistyrelsens uppfattning är att Liberalerna måste kunna medverka till att parlamentariskt söka stöd för att Sverige nästa gång får en ny regering inom ramen för den sakpolitiska gemenskap som finns mellan Liberalerna, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Inför 2022 vill vi i Liberalerna därför vara med och forma ett borgerligt samarbete med i första hand de fyra borgerliga partierna och i andra hand så många borgerliga partier som möjligt. Vår roll är att där säkra ett så starkt liberalt genomslag som möjligt och att förankra en sådan allians i den breda mitten i svensk politik. I varierande grad finns hos alla de andra tre partierna konkreta förslag som Liberalerna behöver mota – men mellan oss fyra finns också en sakpolitisk samsyn och en ömsesidig erfarenhet av framgångsrikt samarbete. Lärdomen efter åtta år i regeringsställning är att de åsiktsmotsättningar som finns går att överbrygga. Därför vill vi i nästa valrörelse möta väljarna inte bara med vår egen politik utan också med ett gemensamt erbjudande om en ny start för Sverige med de av dessa tre partier som vill göra detta tillsammans med oss. Så kan Liberalerna bäst slå vakt om borgerlighetens liberala värden.

Nästa mandatperiod kommer sannolikt att präglas av ett fortsatt komplicerat parlamentariskt läge. En erfarenhet partistyrelsen drar av den mandatperiod som nu snabbt närmar sig sitt slut är att den tid är förbi när partier avstod från att få igenom sin politik för att det skedde i samverkan med partier de stod värderingsmässigt långt ifrån. I riksdagens utskott sker redan idag sonderingar i okonventionella konstellationer och i parlamentariska utredningar söks ofta samsyn mellan åtta partier. I budgetfrågor finner till och med Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet idag varandra och skapar tillsammans med andra majoriteter i riksdagen. Partistyrelsens uppfattning är att Liberalerna framåt inte ska avstå liberala sakpolitiska segrar enbart för att det kräver samtal med Sverigedemokraterna eller Vänsterpartiet. Den som lägger sin röst på Liberalerna ska otvetydigt veta att vi kommer förvalta den för största möjliga liberala genomslag på samhällsutvecklingen.

Sannolikt kommer ingen regering efter nästa val att kunna tillträda utan att behöva förhålla sig till antingen Vänsterpartiet eller Sverigedemokraterna. Ett parti som söker inflytande och regeringsmakt för att värna och vidareutveckla vårt liberala samhälle kan inte gå till val på att rösta nej till varje sannolik regering. För att en borgerlig regering ska kunna tillträda och styra landet kommer det att vara nödvändigt att samtala och söka samsyn i sakfrågor med riksdagens alla partier. Så ofta som möjligt bör det ske i breda och blocköverskridande processer med målet att söka stora parlamentariska majoriteter i för Sverige viktiga frågor.

Liberalerna kommer samtidigt inte att medverka till en regering där Sverigedemokraterna ingår. Medan både Socialdemokraterna och Miljöpartiet i olika skeden öppnat för regeringsmedverkan från Vänsterpartiet står vi fast vid att inget av Sveriges två ytterkantspartier kan bli en del av Sveriges regering och därigenom få ett direkt inflytande över utrikespolitiken, styrningen av myndigheterna och utnämningmakten.

Oavsett med vem Liberalerna söker samsyn i sakfrågor är vårt uppdrag dock oförändrat: att utifrån liberala idéer ta strid för varje människas frihet att forma sitt eget liv. Det kräver att vi har självförtroende nog att förhandla med varje parti men också att resa oss från varje förhandlingsbord om vi inte lyckas föra Sverige i en frihetlig riktning. Det är självklart att Liberalerna, som är ett frihetligt och progressivt bildningsparti, aldrig kommer att anamma populisternas språk och politiska agenda eller att aktivt medverka till att deras frihetsbegränsade politiska förslag vinner inflytande över förhållanden i det svenska samhället. Vi är aldrig undfallande inför främlingsfientliga, auktoritära eller reaktionära krafter.

Därför menar partistyrelsen att Liberalerna än tydligare än tidigare inte bara ska gå till val på vilka nya liberala segrar vi vill se utan också vilka grundvärden vi alltid kommer att försvara. Att dessa liberala grundvärden kan säkras är en förutsättning för en liberal regeringsmedverkan.

- 1.** Även kommande mandatperiod är Liberalernas uppdrag att utifrån liberala idéer ta strid för varje människas frihet att forma sitt eget liv. De demokratiska värdena måste försvaras och varje tendens till rasism, ojämställdhet, inskränkthet och intolerans bekämpas.
- 2.** Den liberala demokratin och domstolarnas oberoende ska nästa mandatperiod inte bara värnas utan också stärkas. Förvaltningens grundlagsskyddade självständighet i myndighetsutövningen ska bestå. Principerna om saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen ska vara grunden för all myndighetsövning.
- 3.** Ett liberalt Sverige ska ta sin del av ansvaret för människor på flykt och för att genom internationell solidaritet avhjälpa nöd och stärka demokratin i vår omvärld. Jämställdheten i Sverige ska fortsätta gå framåt samtidigt som kulturen, civilsamhället och public service-medierna ska stå fria och oberoende. Ett internationellt orienterat Sverige ska fortsätta verka för både frihandel och ett fördjupat europeiskt och multilateralt samarbete.

Som ett liberalt mittenankare söker Liberalerna en roll där vi kan ge samhällsproblemen liberala lösningar, samtidigt som vi säkrar rågången mot frihetsbegränsade förslag oavsett vilket parti som förfäktar dem. Det är partistyrelsens uppfattning att Liberalerna därigenom här och nu kan göra Sverige till ett möjligheternas land

för alla, samtidigt som vi gör det möjligt att långsiktigt minska det parlamentariska stödet för det samhällsproblem som nationalismen och slutenheten utgör för Sverige.

Sammantaget yrkar partistyrelsen att partirådet beslutar

1. att Liberalerna 2022 går till val på en liberal reformagenda för att lösa integrationen, lyfta kunskapsresultaten i skolan och skapa framgångar i klimatomställningen. Därför behöver Sverige en ny och borgerlig regering. För att en sådan regering ska kunna tillträda och styra landet kan Liberalerna i sakfrågor söka samsyn med riksdagens alla partier.
2. att Liberalernas uppdrag är fortsatt att utifrån liberala idéer ta strid för varje människas frihet att forma sitt eget liv. Vi kommer som parti inte att medverka i en regering som inte säkrar liberala grundvärden, bland annat dem som beskrivs ovan.

RESERVATION I PARTISTYRELSEN

Gulan Avci, Joar Forssell, Nicke Grahn, Anna-Lena Johansson, Jan Jönsson, Lina Nordquist, Christer Nylander, Helene Odenjung, Lars Tysklind och Ingeborg Wiksten reserverade sig till förmån för Jan Jönssons och Christer Nylanders yrkande enligt nedan:

YRKANDE AV JAN JÖNSSON OCH CHRISTER NYLANDER

Då vi anser att det vore ett ideologiskt och strategiskt misstag för Liberalerna att öppna för att ingå i en minoritetsregering med Moderaterna och Kristdemokraterna som tar stöd av Sverigedemokraterna, reserverar vi oss till förmån för följande ställningstagande:

Vi är Sveriges liberala parti. Vårt uppdrag är att utifrån liberala idéer ta strid för varje människas frihet att forma sitt eget liv.

Under århundraden har liberaler identifierat, bekämpat och rivit hinder för människans frihet. Dessa insatser har lagt grunden till mycket av dagens samhälle, och arbetet fortsätter. Liberalerna ska fortsatt vara ett parti som driver på för socialliberala reformer inom alla politiska områden. Vi ska för väljarna presentera en egen sammanhållen berättelse som binder samman våra värderingar med sakpolitiska reformförslag och våra överväganden i regeringsfrågan.

En viktig uppgift för Liberalerna har i över hundra år varit att hålla partier med extrema värderingar borta från direkt inflytande över regeringens politik. Vi gör inte det för att de nödvändigtvis alltid har fel ståndpunkt i varje sakfråga. Vi har inte heller något att invända emot att dessa partier ibland röstar på samma sätt som Liberalerna. Däremot menar vi att Liberalernas värdegrund, så som den är uttryckt i partiprogrammet, är oförenlig med att inleda ett organiserat samarbete, utgöra regeringsunderlag eller förhandla statens budget med dessa partier. Det är inte liberalers uppgift att ge mer makt åt dem som anser att liberalismen är deras huvudfiende.

Tvärtom är det liberalers uppgift att i alla sammanhang tydligt markera mot dessa partiers ideologier för att hindra att dessa värderingar får ökad spridning i samhället och därmed successivt begränsar individers frihet allt mer. Det är en viktig demokratisk princip att alla partier och deras representanter behandlas korrekt, men det är inte liberalers uppgift att ge partier som står för extrema värderingar makt över regeringens sammansättning och politik.

Vår berättelse om Sverige handlar om mer än sakpolitik. Att riva hinder för människors frihet handlar inte bara om lagstiftning och budget utan också om att bekämpa strukturer, värderingar och normer som begränsar människors frihet och möjligheter. Varje tendens till rasism, ojämställdhet, inskränkthet och intolerans ska bekämpas.

Liberalerna ska stå upp för individualism, öppenhet och människors likvärdiga möjligheter i sakpolitik såväl som i värderingsstrider. Vi ska genom politiska reformer och opinionsbildning verka för att frihetliga värderingar vinner allt större gehör i samhället.

Vi ska i valet 2022 gå fram med en offensiv reformagenda med socialliberala reformer för skola, integration, klimat, välfärd, LSS, företagande, rättsstat, kultur och alla andra politiska områden där liberala reformer behövs för att bekämpa samhällsproblem, bekämpa extremism och öka människors frihet. Liberalerna står för internationell solidaritet, frihandel och ett starkt europeiskt samarbete för öppenhet, demokrati, välbefinnande och klimatansvar. Vi ska söka makt för att få genomslag för vår politik, men vi ska inte kompromissa bort våra värderingar. Det är så Sverige blir ett möjligheternas land för alla.

Liberalernas ståndpunkt i regeringsfrågan inför valet 2022 utgår från följande:

Liberalerna arbetar för ett maktskifte i valet 2022.

När budgeten för 2022 är beslutad i riksdagen bör samarbetet mellan Liberalerna, Centerpartiet och regeringen avslutas. Det är för Liberalernas del inte aktuellt att ingå ett liknande avtal för mandatperioden 2022–2026.

Vi vill ha en regering vars grund är de gamla allianspartierna, men vi vill inte att en sådan regering görs beroende av Sverigedemokraternas aktiva stöd.

Liberalerna ingår inte i en regering, ett regeringsunderlag eller ett budgetsamarbete som bygger på samarbete med Sverigedemokraterna eller Vänsterpartiet.

Liberalerna kommer att ta fram ett självständigt valmanifest inför valet där vi slår fast de viktigaste reformerna och den politiska riktning vi anser att Sverige behöver. Vi kommer före och efter valet att arbeta för att få största möjliga genomslag för våra reformer och våra värderingar.

Liberalernas besked i regeringsfrågan är följande:

- Om den parlamentariska sammansättningen efter valet innebär att M, KD, C och L blir större än S, MP och V bör en regering bildas med dessa partier som underlag.
- Om så inte blir fallet eftersträvar vi en regering som samlar budgetmajoritet genom blocköverskridande samarbete mellan L, M, KD, C och MP.
- Om inte heller det går ska Liberalerna inta en fri konstruktiv oppositionsroll med fullt fokus på att på olika sätt få stöd för våra prioriterade frågor och främja en liberal utveckling så som de beskrivs i vårt valmanifest. Det är för Liberalernas del inte aktuellt att ingå ett avtal liknande januariavtalet för mandatperioden 2022–2026.

Motivering av Gulan Avcı och Lina Nordquist: ”Vi föredrar Gulan Avcıs yrkande, som lyder som följer:

- Väljarna ska kunna lita på att Liberalerna fullföljer ingångna avtal och tar ansvar för Sverige i svåra tider. När budgetpropositionen för 2022 är framförhandlat ska samarbetet avvecklas i ordnad form och Liberalerna gå i opposition.
- Liberalerna ska gå till val med en tydlig liberal reformagenda som löser dagens stora samhällsproblem med viktiga liberala reformer.
- Liberalerna kommer inte gå till val på ett nytt januariavtal eller släppa fram en socialdemokratisk statsministerkandidat i en statsministeromröstning. Tvärtom kommer vi omgående påbörja förberedelserna för maktskifte och verka för en borgerlig regering som bygger på de fyra partierna, Liberalerna, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna som förut utgjorde Allians för Sverige.
- Om valresultatet inte ger de forna Allianspartierna fler mandat än de rödgröna partierna ska Liberalerna pröva andra alternativ som säkerställer ett så starkt liberalt genomslag som möjligt och förankra en sådan allians i den breda mitten i svensk politik. Detta kan till exempel ske genom att erbjuda Miljöpartiet regeringsamverkan.
- Liberalerna kommer inte isolera något parti i det parlamentariska arbetet i riksdagen men våra röster kommer heller inte stå till förfogande i en regering eller budgetsamverkan som kräver aktivt samarbete av Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.
- Ännu återstår knappt ett och ett halvt år till valet. Det är en tid då det politiska landskapet kan komma att skifta och inget parti kan på förhand veta hur valresultatet kommer att se ut. Därför är det viktigt att inte på förhand spekulera i eventuella regeringsbildningar. Inte minst för att inte föregå väljarnas önskan och hur den faktiska mandatfördelningen till slut faller ut.
- Liberalerna ska inte medverka till en utdragen regeringsbildning. Om våra röster är avgörande och våra liberala alternativ är uttömda kommer vi att tolerera en borgerlig statsminister och därefter inta en konstruktiv oppositionsroll.

Detta förslag vann inte tillräckligt stöd. I en andra omröstning då Avcıs förslag fallit hade vi lagt vår röst på Jan Jönssons och Christer Nylanders. Eftersom ingen andra omröstning genomfördes vill väljer vi att reservera oss för deras yrkande, men vi vill på detta sätt tydliggöra att Avcıs yrkande var vårt främsta alternativ och alltså det som enligt vår uppfattning helst borde genomföras.”

SÄRSKILT YTTRANDE I PARTISTYRELSEN

Karin Karlsbro (adjungerad) anmälde särskilt yttrande till förmån för reservationen.